

Szerkesztőség

Arad, Acsev-palota,

Kiadóhivatal

Bulv. Regele Ferdinand 22.
(József főherceg-ut.)

(Aradi Nyomda Vállalat.)

Sürgönycim: Közlöny, Arad.

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal
15L.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

* Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF. *

ELOFIZETES

HELYBEN ÉS VIDÉKEN:

Egész évre 480 Lei.

Fél évre 240 Lei.

Negyed évre 120 Lei.

Havonta 40 Lei.

Hirdetések díjazása szerint.

Megjelenik naponta reggel.

Egyes szám ára 2 lei, vasárnap

3 lei. Bucurestiben 50 baniva

több.

Az otthon védelme.

Vasárnap délután az Aradi Háztulajdonosok Szövetsége és az Aradi Lakók Szövetsége együttes monstre gyűlésre jönnek össze, hogy közös tanácskozás során tárgyaljanak a lakásrekvirálás kérdésének megoldásán. Hetek óta tartja izgalomban ez az ügy Erdély és Bánát lakosságát. Amilyen megnyugvást okozó örömmel fogadta annak idején a közönség a rekvirálás megszűnését biztosító új lakástörvényt, ugyanolyan ellen-szenvvel vette tudomásul most, hogy a rekvirálás nem szűnt meg, legfeljebb csak elpihent egy kis-sé és pár havi szünet után más alakban, de ismét visszajött.

Az új lakásrekvirálási rendeletet még a legjobb akarattal sem lehet mondani a háború utáni békeidők alkotásának. Nagyon is háborús ize van, Nagy csapatellátások idején, vagy idegenből a háború elől menekült szerencsétlenek elhelyezésekor indokolt volt ha a lakó, vagy a háztulajdonos lakásából elszakítottak egy-egy hivatalosan fölöslegesnek minősített szobát, vagy lakrészt, de most, az újból visszatért béke ötödik esztendőjében már nagyon avult és lomtáriú az ilyen rendelet. Talán legjobban maguk az érdekelt tisztek és tisztviselők érzik ezt, akik kénytelenek behatolni valamilyen idegen családba a maguk és az érdekelt család kényelmének rovására.

Hogy mennyire időszerűtlen ez a rendelet, az kitűnik az új alkotmányból is, amelynek 13. paragrafusa határozottan kimondja a lakóhely sérthetlenségét. Az új alkotmány pedig, ami még egy esztendő múlta sem tekinthető vissza, új idők új embereinek munkája.

A lakáskérdésén racionálisabb és főként egészségesebb eszközökkel lehet csak segíteni. Anadon és Temesváron szinte önmagától kínálkozik a nehéz kérdés megoldása. Több ezer ember befogadására alkalmas kaszárnyák állnak üresen, csak ki kell takarítani és lakályossá tenni azokat. Ez igazán nem olyan keresztülvihetetlen, hogy napirendre lehessen térni a kérdés felett. Az álla-

mot, vagy a várost ebben a munkájában a polgárság is készséggel támogatná. A béke ötödik esztendőjében a dolgozó és adóterheket

Bratianu Jonel átadja a liberális párt vezetését.

(Májusban átadja helyét öccsének. — A nemzeti párt lapjának meglepő híre.)

Bucurestiből jelentik: A Románia, amely a nemzeti párt organuma, írja ma megjelent számában: A miniszterelnök közvetlen körzetéhez tartozó politikusok érdekes hírt közöltek tegnap a liberális pártkörben. Bratianu Jonel miniszterelnöknek az az elhatározása, hogy visszavonul a liberális párt vezetésétől. A miniszterelnök az aktuális ügyek elintézéséig a párt élén marad és azután mondana csak le a pártelnöki tisztéről. Bratianu miniszterelnök a közigazgatási reformról szóló törvény és az

viselő polgárság méltán elvárhatja, hogy a hajtók, melyben lakik, az ő hozzáférhetetlen otthona legyen.

egységesítésről szóló javaslat megszavazását várja meg mint pártelnök, azután átadja helyét öccsének Bratianu Vintilla pénzügyminiszternek. A Románia azt is tudni véli, hogy a miniszterelnök 1924. május elsején lép vissza a liberális párt vezetésétől. Teljesen indifferens — írja az ellenzéki lap — hogy ezt a hírt hivatalosan megcáfolják-e vagy sem, mi ezt a hírt minden cáfolattal szemben is fenntartjuk, mert azt a legmegbízhatóbb forrásból kaptuk.

Viharos ülés a Kamarában.

(A parasztpárt vezére ismét irredentizmust fedezett fel. — Bratianu Vintilla nagy beszéde az ország közgazdasági helyzetéről. —

Bucurestiből jelentik: A kamara ülését öt napi szünet után Orleanu elnök nyitotta meg. Napirend előtt Lupu dr. szólalt fel. Beszédében Mikes grófnak juttatott előnyöket kitogásolta, majd mint a kisebbségek támadásánál már szokásos azzal vádolta, hogy

magyar irredenta propagandát üz.

Mikes gróf magánérdekeltségei részére kedvezményes vagónokat kapott. Ezzel kapcsolatban felhasználja az alkalmat és meginterpellálja a kereskedelmi minisztert a vagónkrízis miatt. Majd konstatálja, hogy a kedvezmények nyújtása még Tancred Constantinescu vezérigazgatóságának idejéből származnak.

Vaitoianu: Preciz tényeket tud-e, vagy pedig

ismert módszere szerint levégőüggyel áll elő?

Lupu dr. csodálkozva odaszól: Ahá miniszter ur, ha jelen van mi-

ért nem szólott közbe a Mikes ügy ismertetésénél.

Lupu kijelentésénél őrlást zaj tört ki és a nagy zaj közepette jelentette ki Vaitoianu, hogy semmi féle nexusban nem állt a Mikes féle vállalatokkal és részükre soha sem biztosított előnyöket. A zaj lecsillapultával a többségi képviselők lelkes óvációja közben emelkedett szólásra

Bratianu Vintilla pénzügyminiszter, aki a legutóbb félbeszakított beszédét folytatta.

— Keresztülvittük az új alkotmánytörvényt, minden nehézségek ellenére, anélkül, hogy a régi törvény rendszerét lényegében megváltoztattuk volna. A költségvetés biztosítja az ország pénzügyi rendjének menetét. A háború óta, a liberális kormány volt az első, amely költségvetést készített. A jövedelmi büdzsénk az állami tarozások nagyrészét, úgy a belföldieket, mint a külföldieket magában foglalja. A liberálisok előtt egyetlen egy kormány sem pró-

bálta meg, hogy az országnak külföldi kölcsönt szerezzen. Mi programba vettük az ország javainak értékesítését. De ezt úgy fogjuk keresztülvinni, hogy abból az országnak kára ne származzon. A kormány programjának keresztülvitele hosszú és fáradságos munkába fog kerülni, de minden nehézséget leküzdünk, hogy kötelességeinknek eleget tegyünk. A közigazgatás decentralizálása is nagy időt vesz igénybe. A megyék autonómiája ellen nem foglalkozunk állást, de megkeressük a munkamegosztás módját, a decentralizáció elvének alapján. Miután több készülő törvényjavaslatot ismertettett, vizsgálat tárgyává tette

a kormány gazdasági politikáját.

A vasút hálózatot kibővítettük és a kereskedelem szükségleteinek megfelelőleg újraelalkítottuk modern gépekkel. Az ország ipar-ügyének fejlesztése és a nemzeti vagyon megfelelő értékesítésének kérdése képezi a kormány gazdasági politikájának sarkalatos pontját. A külföldi tőzsde segítségét igen kismértékben vesszük igénybe. Felvetette ezután azt a kérdést, hogy mindazt, amit keresztülvinnünk, vajon milyen tökéletes segítséggel hajtsuk végre. Hamar megtaláljuk rá a választ: a saját erőnkkel, a saját tőkénkkel és csak ott vesszük igénybe a külföldi segítséget, ahol az feltétlenül szükségesnek mutatkozik. Nemzeti vagyonunkat minden körülmények között meg fogjuk védeni és nincs arra mód, hogy azokat a külföld kezébe átengedjük. Sorra bírálja ezután az egyes pártok és pártvezérek gazdasági politikáját. Michalchet a koncessziók bartjának tartja.

Az ellenzék őrlást zajjal fogadja a pénzügyminiszternek ezt a kijelentését. Lupu dr. és Madgearu igyekeznek egymást tukkiabálni és megcáfolni Bratianu Vintilla állítását.

A pénzügyminiszter folytatja beszédét és kifejenti, hogy a parasztpárt gazdasági programja nélkül áll és ennek hiányában komoly talanná válik. Az ellenzék újabb hatalmas lármával tiltakozik ez ellen.

Bratianu Vintilla végül enged az ellenzék közbeszólásainak és

Egy ország élete — hirdetésekben

(„Kissé korlátolt fiatalember megházasodna 3000 dollár hozománnyal.“)

Zürichből jelentik: A nagy lapok hirdetési oldalai mindig a legpontosabb képét adják egy ország közgazdasági életének. Ezekből az újságokból például nem nehéz megállapítani, hogy Svájcban békebeli életet élnek az emberek. Kiadó lakásokat hirdetnek, rengeteg villát kínálnak, a téli üdülőhelyek egymással versengenek olcsóság tekintetében és igen sok helyen iparcikket is reklámiroznak, amely ná lukk megfizethetetlen és luxusnak számít.

Egyetlen lapszámban harmincnégy hirdetés keres társat és alkalmazottat, főleg kereskedelmi utazót. A szomszédos hasábkon „garantált” tiszta Madec-ot kínálnak literenként 1.60 frankért. A Rivierán 30, sőt Vlareggióban 10—21 líra a napi penzió, St. Moritzban pedig 13 és fél frank, míg az egykétalakított luganói szállodában „kényelmes lakások már 2.50 franktól kezdve kaphatók“.

Pazar, nagy választék van villákban és családi házakban 90 ezer franktól. Nyolc szobás lakás kiadó: évi bér 8400 frank.

Egy kitűnő új írógép 150 frank. Igen sokan a Züricher Zeitungban keresnek külföldi állásokat. Argentínában, Észak-Amerikában, Olaszországban, Spanyolországban és még hosszabb vidékeken is

szívesen elhelyezkednének mérnökök, kereskedelmi képviselők és egyéb szakemberek.

Különösen érdekes az alábbi hirdetés:

„3000 dolláros hozománnyal egy szellemileg nem egészen tökéletes, ennek dacára kedélyes és munkaképes fiatalember, hozzáillő feleséget keres. Becsületes és melegszívű hölgyek küldjék el ajánlatukat Schöning homeopatikus intézete útján Berlin, Frankfurter Alle 97“.

Újabb üdülőhely hirdetései: A nizzai Astoria szálló 35 frankért hirdeti penziót, míg több más penzió, illetve szálloda csak mérsékelt árakat helyez kilátásba, Geyer Stefi koncertjét is hirdetik a lapok. A szórakozó helyeket is alaposan reklámozzák. A Corso színházban Szép Helénát játssza egy bécsi operett-társulat. A Trokadero slágeri közül Margit Vöröst és Dezső Káldort nagybettikkel hirdetik. — Legutóbb Zürichben vendégszerepelt Käte Dorsch és sok teret foglalnak el a mozik hirdetései is.

Végül néhány ruházati és toalettcikk ára, hogy hölgyolvások nehezen összehasonlítsák. Tiszta selymharisnya 11.5 franktól 7.80 frankig. — Divatos fekete chloeschkalapok 15—25 frank. — Gyapju kabátka 12.5 frank, sport-

harisnya 2.80 frank. Azonban a szövetség és szőrmeárakat ugylátsszik, már Svájcban sem szokás hirdetni, mert nyilván azok is vannak az aranyparitáson.

Sulyos villanykatasztrófa.

(Több tüzeset. — Halálos veszély minden lakásban. — Három halott.)

Becskerekről jelentik: Pénteken hajnalban négy óra tíz perckor a közbiztonsági épület eljött leszakadt a felső, 3000 voltos feszültségű villanyvezeték és ráesett a körülbelül fél méternyire alatta húzódó világítási áramot szolgáltatató 110 volt feszültségű vezetékre. A világítási áramot szolgáltatató vezeték feszültsége ily módon annyira megsokszorozódott, hogy a villamlámpák az összes lakásokban erős fénnel égni kezdtek a szigetelések átizzadtak és több helyen kigyulladtak és tüzet okoztak. Aki a vezetékkel, sőt némely helyütt csak a taszter érintette szörnyethalt. Ily módon a katasztrófának három halálos áldozata volt: Kruzon Antal 28 éves orosz kocsis a villanylámpa drótját a katasztrófa pillanatában a kezében tartotta. Az áram agyonsújtotta. Prassák Gyula észrevette az izzó drótok különös fényét és egy fadarabbal a vezetékkel piszkálni kezdte. Bal képe teljesen elégett és szintén szörnyen halt. A harmadik áldozat Vorigis Milán 38 éves városi jövedéki tisztviselő, aki el akarta oltani a villanyt és a tasz-

ter érintésétől sujtotta agyon az áram. A rendőrségi vizsgálat is megállapította, hogy egy drótköteget dobtak a felső vezetékre és valószínű, hogy az a drótköteg súlyától szakadt le. Ugyanezen időben még egy helyen, a Wilson-térre levő Korona-szálló előtt is leszakadt a vezeték. A villanytelepen idejekorán észrevették a szerencsétlenséget és a gépeket rögtön megállították. Az áldozatokat szombaton délután temették el. — Ezrekre menő tömeg kísérte a halottas menetet a temetőbe. A temetésen a hatóság képviselői is részt vettek.

Verekedő kártyás egy kávéházban.

Az elmúlt éjszaka a te mesvári Ferdinánd szálló kávéházában botrányos jelenet játszódott le. A kávéház mellett egy klubhelyiség van, amelyben a késő éjjeli órákban is ferbliztek néhiányan. A kávéházban már vendég nem volt és mert az idő-záróra felé közeledett, Jeszenszky János főpincér felszólította a kártyázó társaságot, hogy távozzanak. Azok nem akartak távozni és erre a főpincér a szolgálval eloltatta a villanylámpákat. Erre Joanescu János, a kártyázó társaság egyik tagja a főpincért olyan erővel pofozta fel, hogy az könnyebb sérüléseket szenvedett. Az esettel kapcsolatban Nicolea a szálloda bérője megtiltotta, hogy a jövőben a kávéházban és a klubban hárdjátékot folytassanak.

„A szép asszony naplója“. Erkölcsdráma. :: Bemutatója hétfőn az Apollóban

December 24-ig Karácsonyig

Nagy alkalmi vásárt rendez a

V. MISSIR FII & Comp S. A. Suc.

ARAD, Bulev. Regina Maria

ÁRJEGYZÉK

100 cm. széles Selyem Christalin	Lei 169.—
100 " " " Crepe Liz	Lei 239.—
100 " " " Marockain	Lei 235.—
Gégünk kizárólagos különlegessége tiszta selyem	198.—

Gyapju Velour kabátra	Lei 445.—
Gyapju szövet ruhára	Lei 135.—
Angol Schifon és vászon L. 31-től, szőnyeg minden minőség és szélesség, gyári áron.	

Nagy választék érkezett Bál, estélyi selymekben, Brockat, Brocke, Arany, ezüst kelmékben és csipkékben.

Tekintse meg kirakatainkat!   Tekintse meg kirakatainkat!

KÖZGAZDASÁG.

A magyar kényszerkölcsön.

(Szakértők a kényszerkölcsön mellett. — Az adó vagy a vagyonszállítás lesz a kivetési alap. Kállay pénzügyminiszter megnyugtató nyilatkozata.)

Budapestről táviratozzák: Ma Kállay Tibor pénzügyminiszternél néhány nagybank vezetőjének bevonásával tanácskozás volt a belföldi kölcsönről. Általában az a vélemény alakult ki, hogy kielégítő megoldást csak a kényszerkölcsön hozhat és ezért a belföldi kölcsönt kényszer formájában kell kibocsátani. Eltérő vélemények alakultak ki ott, hogy mi legyen az alap. Az egyik vélemény szerint a kényszerkölcsön kivetési alapja az eddig fizetett adó, a másik szerint a Hege-düs-léle vagyonszállítás adatai legyenek. A kényszerkölcsön azonban lényegesen eltér a vagyonszállítástól, mert az állam kötvényeket fog a fizetők rendelkezésére bocsájtani, amelyek a forgalomban kialakult árfolyamon értékesíthetők lesznek. Nincs kizárva az a megoldás, hogy ezeket a kötvényeket később a külföldi kölcsön kötvényeire cseréljük ki. A kényszerkölcsönt illetően a budapesti piac számol azal, hogy május hónapig, amikor a külföldi kölcsön felvételére kerül a sor, az államháztartás szükségleteinek a fedezésére hatvan millió aranykorona szükséges, ami mintegy 300 milliárd papírkoronának felel meg.

Budapestről jelentik: Kállay Tibor pénzügyminiszter ma újságírók előtt mintegy válaszul a tözsden szárnyrakelt különböző hírekre, a következőket jelentette ki:

— *Semmiféle erőszakos intézkedést nem óhajtok tenni.* Nincsen szó sem pénzközlégyezésről, sem pedig depótok lefoglalásáról vagy más effélékről. A nagyközönség részéről semmiféle nyugtalanságra nincsen ok. Különösen nincsen semmi értelme annak, hogy különböző kalandos hírek hatása alatt egyesek biztonságba igyekeznek helyezni értékeiket, mert *ugyis elő kell szedni azokat,* Mindenki szabályszerű értesítést fog kapni — természetesen parlamentileg megszavazott határozmányok alapján — hogy mennyit mikor és mely alapon tartozik fizetni. Az állami bevételek szaporítása már meglévő törvények alapján áll, de ezeket a törvényeket éppen a romló korona következtében kialakult gazdasági helyzet miatt nem lehetett kellően kihasználni. Nem lesznek meglopások és nagy vonásokban nálunk is, minden az osztrák példa szerint fog menni.

— Aradi hetipiác. Tavaszai időben tartották meg a mai hetipiácot. Az árak, az állatvásár kivételével, körülbelül ugyanazok maradtak mint a múlt heti. Mai árak: Burgonya kilogramja 3—4 lej, vaj 100—110 lej, száraz bab 14 lej kilogramon-

ként, tojás 2—2.20 darabja, tejfel 25 lej literenként. Gyümölcsök: Alma 6—12 lej, szőlő 18—24 lej. A gabonapiac árai: Árpa 420 lej, kukorica 380—390, zab 370—380 métermázsánként. Buzát nem hoztak a mai piacra. Az állatvásáron rengeteg sertést hajtottak fel, mert a meleg időjárás miatt nem merik a gazdák a sertésvágást megkezdeni és hizókat a vásárra viszik. Ennek következtében az árak estek. Élőárak: szarvasmarha 9—15 lej, borjú 21—23 lej, sertés 30—36 lej élősúlyban kilogrammonként.

— **A Magyar-Olasz Bank részvénytársaság igazgatósága** mai, Castiglioni Camillo elnöklete alatt tartott ülésén elhatározta, hogy e hónap 20-ára rendkívüli közgyűlést hív egybe, amelyen az alaptőkének 700 millió koronáról 1.050.000.000 koronára való felemelését fogja javasolni. Az összes új részvények 2:1 arányban a régi részvényeseknek fognak felajánlani.

Valutapiac.

Aradi valutaárak. (December 7.) Francia frank 10.80, svájci frank 35.10, dollár 199, dinár 2.25, szokol 5.75, lira 8.70, angol font 870, magyar korona 0.0080, osztrák korona 0.002850.

Kifizetések: Budapest külföldi 95, belföldi 175, Bécs 345, Prága 5.82, Zürich 35.15, Milano 8.65, London 860, Páris 11.10, Newyork 197, Belgrád 2.30.

Temesvári valutaárak. (Dec. 7.) Newyork 199, dollár 199, London 875, angol font 875, Páris 10.80, francia frank 11.20, Milano 8.70, lira 8.70, Prága 5.80, szokol 5.75, Zürich 34.80, svájci frank 34.75, Belgrád külföldi 2.32, belföldi 2.22, dinár 2.16. Budapest külföldi 93, belföldi 173, magyar korona 170, Bécs 360, osztrák korona 345.

Bucuresti tőzsdezárlat. (Dec. 7.) Kifizetések: Páris 10.78, London 870, Newyork 198, Milano 8.62, Zürich 35, Bécs 0.002850, Prága 5.85, Budapest 0.0110. — Valuták: Napoleon 745, Léva 1.45, tö-

rök lira 9, drachma 3.60, dinár 2.35, dollár 200, lengyel marka 0.00070, osztrák korona 0.0028, magyar korona 0.0060, szokol 5.60.

Zürichi nyitás. (December 7.) Amsterdam 218.25, Newyork 572.50, London 2507.50, Páris 30.97.50, Milano 24.90, Prága 16.75, Budapest 0.0305, Belgrád 6.47.50, Bucuresti 2.95, Bécs 0.008075.

Zürichi zárlat. (December 7.) Amsterdam 218.50, Newyork 573, London 2502, Páris 30.75, Milanoi 24.85, Prága 16.72.50, Budapest 0.0305, Belgrád 6.47.50, Bucuresti 2.95, Bécs 0.008075.

Budapesti Devizaközpont jegyzései. (December 7.) Napoleon 68800, Belgrád 240—254, Bucuresti 116—129, London 93200—97600, angol font 93500—97900, Milano 930—985, lira 940—995, Páris 11.60—12.26, francia frank 11.75—12.41, Prága 5.25—6.69, Varsó 0.40—0.50, Bécs 30.10—32.30, Newyork 21.500—22.600.

Budapesti értéktőzsdezárlat. (December 7.) Magyar Hitel 545 ezer, Osztrák Hitel 139.000, Salgó 563.000, Rima 90.000, Ganz Danubius 4.550.000, Kőszén 225.000, Szlavonia 68.000, Kereskedelmi Bank 1.090.000, Schlick 94.000, Cukor 2.700.000, Olasz Bank 40 ezer, Angol-Magyar Bank 78.000, Leszámitoló 88.000, Csáky 25.000.

— **Hétfőn ismerték Bratiann a költségvetés teteit.** Bucurestiből jelentik: A költségvetési bizottság Bratiann Vintila elnöklete mellett tegnap ülést tartott. Legközelebbi ülése hétfőn lesz, amelyen véglegesen megállapítják az egyes kiadási illetve bevételi összegeket. A hétfői ülés után a pénzügyminiszter magához fogja kérni a sajtó képviselőit, akik előtt részletesen ismeretli a költségvetés jelentősebb teteit.

— **Országos gazdaggyűlés Temesváron.** Három hánsági egyesület: a Temes-Torontali Gazdasági Szindikátus, a Sváb Gazdasági Egyesület és a Krassó-Szörény megyei Gazdasági Egyesület december 16-án Temesváron országos gazdaggyűlést rendeznek, amelyre az ország összes hasonló egyesületeit meghívták. A kongresszus tárgya lesz a mezőgazdaság helyzetének megvitatása, a termelés és az export összefüggése és ezek hatása a valuta állására és a közéletre.

Gróf Károlyi memoirjai

előjegyezhető Kelet hírlapirodában

Aradi mozi hírek.

* Jack, a csodamajom, pompás, pazar, attrakciós film kerül hétfőn az Urániában bemutatásra. Jack, a csodamajom embernek is beillő leleményességgel ment meg egy kis gyermeket, akit egy vándor cirkusztrupp visz magával, s akit egy sas-keselyű magával ragad a levegőbe. Irtózatos, izgalmas hajsza és küzdelem után Jack győz s a kisgyermek szüleinek házába a boldogság költözik.

* Az aranycsinálás titokzatos esodáját nagyszerű drámai evolúciók közepette mutatja be egy kalandorfilm keretében az Uránia színház. A mesierséges aranyat egy anarkista-vezér boszúja eszközeül használja fel. De a nagy veszedelemben jön a segítség: az aranygyáros megőrül, felrobbantja a gyárat s elpusztítja magát a boszu szerzőjét is. A csodálatosan nagyszerű film még szombaton és vasárnap látható az Urániában.

* „Örült hajsza” a címe az Apollo filmszenzációjának. A mai modern filmtechnika egyik legpompásabb alkotása ez a film, amelyben a legújabb, legnagyobb trükkök egész sora tartja lenyűgözve a nézőt. Az „Örült hajsza” főszerepét Jimmy Pott játsza s a film még szombaton és vasárnap kerül előadásra az Apollóban.

Ékszerek,

ezüst és chinai ezüst

ajándékok,

ezüst és berndorfi

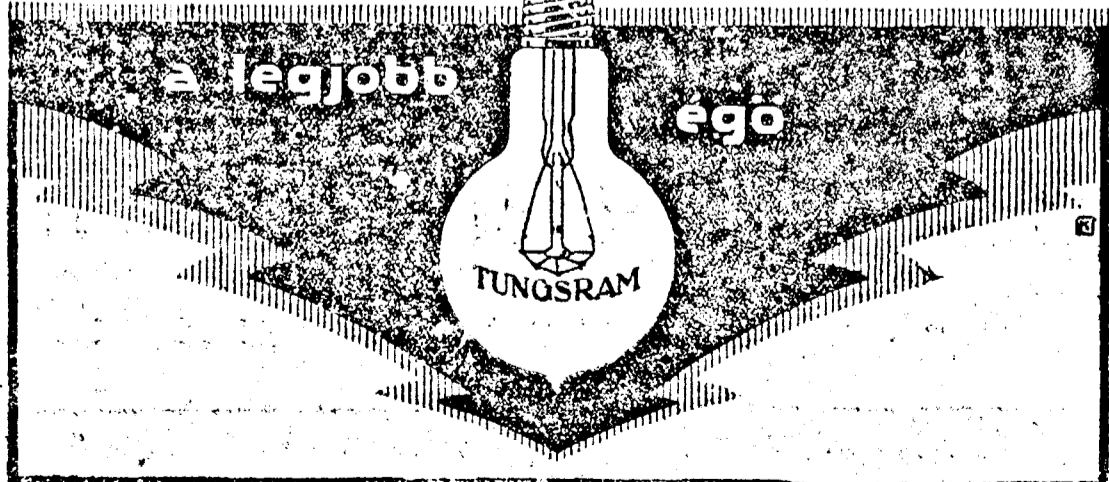
evészközök.

Szolid árak!!

Draschler,

Timisoara, Str. Moroy 8. Saját műhely. Engros eladás is. 210

TUNGSRAM

„Jack a csodamajom” Legújabb filmjének bemutatója **hétfőn az Urániában.**

Nagy maradék-vásár Vándornál,

Arad, Strada Mejiann (Forray-uca), 1000 mtr. különféle maradék, a. m.: csikos és sima alj és ruha-szövetek, barehetek, flanelek, kartonok, zsefrok, vásznak, stb. Mélyen a napi áron alul beszerzetők, még a készlet tart.

SAKK.

Rovatvezető: Dr. Janny Géza.

25. Szabálytalan megnyitás.

Játszották a timisoarai hármas versenyen, 1923. nov. 20-án. Világos: Kostich B. Sötét: Tyroler S.

1. d2-d4, - Hg8-f6, 2. e2-e4, - d7-d5, 3. c4xd5 - Fc8-f5, 4. f2-f3, - Ff5xb1, 5. Ba1xb1, - Vd8xd5, 6. e2-e3, - Vd5xa2, 7. Fc1-d2, - e7-e6, - 8. Vd1-c2, - Hb8-c6, 9. Ff1-f5, - Va2-d5, 10. Vc2-a4 - a7-a6, 11. Fb5xc6+, - Vd5xc6, 12. Va4xc6+, - b7xc6, 13. Bb1-c1, - Ke8-d7, 14. Hg1-e2, - Ba8-b8, 15. Bc1-c2, - Hf6-d5, 16. He2-c1, - Ff8-b4, 17. Ke1-e2, - Fb4xd2, 18. Ke2xd2, - Hd5-b4, - 19. Bc2-c4, - Bb8-b5, 20. Hc1-b3, - Bh8-b8, 21. Bh1-a1, - Hb4-d5, 22. Hb3-c5+, - Kd7-e7, 23. He5-d3, - Hd5-b4, 24. Hd3xb4, - Bb5xb4, 25. Bc4-b4, - Bb8xb4, 26. Kd2-c8, - Bb4-b6, 27. b2-b4, - Ke7-d7, 28. Ba1-a5, - g7-g6, 29. e3-e4, - Kd7-c8, 30. h2-h4, - Kc8-b7, 31. Kc3-c4 - Bb6-b5, 32. g2-g4, - Kb7-b6, - 33. Ba6-a1 - f7-f6, 34. f3-f4, - e6-e5, (A világos gyalogállása valóságos unikum.) 35. g4-g5 (f4-f5 volt a lépés.) - f6xg5, 36. f4xe5 - g5xh4, 37. Ba1-f1, - Kb6-a7, - 38. Bf1-f7, - h7-h5, 39. Bf7-f4, Bb5-b8, 40. Bf4xh5, - Bb8-h8, - 41. Bh4-h1, - h5-h4, 42. e5-e6, - g6-g5, 43. Bh1-g1, - h4-h3, 44. e6-e7, - h3-h2, 45. Bg1-h1 - Bh8-e8, 46. Bh1xh2, - Be8xe7, 47. Bh2-g2, - Be7xe4, 48. Bg2xg5, - Be4-e1, 49. Bg5-g8, - Be1-c1+, 50. Kc4-b3, - Be1-h1, 51. Kb3-c4, - Bh1-h5, 52. Bg8-e8, - Bh5-b5, 53. Be8-e5 - Bb5-b8, 54. Kc4-c5, - Bb8-d8, 55. Be5-e7, - Ka7-b7, 56. Be7-h7, - Bd8-g8, 57. Kc5-c4 - Kb7-b6, 58. Bh7-h6 - Bg8-g1, 59. Bh6-h5 - Remis.

26. Vezérgyalog királygyalog ellen. Játszották Aradon, 1923. november 24-én, mint szimultán játszmat.

Világos: Abrahám Simon. Sötét: Kostich B. 1. e2-e4, d7-d5 2. e4xd5, Vd8xd5 3. Hg1-f3 (Az egész játszma lefolyása igen érdekes; világos nem huzza a kézenfekvő elméleti lépést - Hc3 - a sötét vezér pedig állva marad a tábla közepén, várva, hogy mikor kergetik el s addig vár, míg el nem fogják), Fc8-g4 4. Ff1-e2, Hb8-c6 5. d2-d4, 0-0-0 6. c2-c4, Vd5-e4 7. Fc1-e3, e7-e5? 8. d4-d5!

Ff8-b4? 9. Ke1-f1! (Ez a lépés mutatja, hogy a világos figurák vezetője nem szimultánba való ellenfél.) Hc6-e7 10. Vd1-b3, He7-f5 11. Fe2-d3, Hf5xe3+ 12. f2xe3, Fg4xf3 (Vxe3-ra 13. Fd3-f5+ nyert volna) 13. Fd3xe4, Ff3xe4 14. Vb3xb4 és nyert.

— 'Az osztrákok megadóztattak egy Nobel-díjat. Bécsből jelentik: Az idei vegytani Nobeldíjat a svéd akadémia tudvalegőleg Fritz Pregel dr. gráci egyetemi tanárnak ítélte oda. A díj összege osztrák koronássa átszámítva 3 és háromnegyed milliárdot tesz ki. Pregel dr-t, mint a Neues 'Achturblatt' jelenti, kellemeilen meglepetés érte, amennyiben az osztrák kincstár a díj után 60 százalékos adót vetett ki rá két és negyed milliárd korona értékben, úgy hogy a tudós a kivetés jogerőssége esetén három és háromnegyed milliárd helyett csak másfél milliárdot kapra kézhez.

A szerkesztésért ídelglenesen: **KOCSY JENŐ** felel. Cenzurat: Dr. ROMUL MAGER.

NYIL TTER.
E rovat alatt közlöttékért nem vállalunk felelősséget.

ÉRTESEITÉS.
Ezennel tudomására hozom is merőseimnek és jóbarátaimnak, hogy a Kardos-büffé Arad, Str. Corvin (Hunyady-utca) 4. vezetése sít a mai napon átvettém, ahol kitünő Küküllőmenti fajborok, hideg és meleg ételek, libamáj különlegességek állanak kedves ismerőseim rendelkezésére.
Kora reggel korhely leves.
Szives pártfogást kér:
PAPP DÖME,
üzletvezető.
13424

HIRDETMÉNY.
A bukaresti amerikai konzul közli, hogy a vizumoknál csak oly bevándorlási engedélyeket (Affidavit) fogad el, amelyek 1922. november 1. előtt lettek kiállítva. Felkérjük azon utasainkat, kiknek ilyen bevándorlási engedélyük van, hogy haladéktalanul szerezzenek be újat.

UNITED STATES LINES
(az Amerikai Egyesült Államok kormányának hajózási vonalai)
Vezérképviselő: **MERCUR** utazási iroda.
Bucuresti: Calea Moşilor 54.
Cernauti: Liliengasse 15.
TIMISOARA: Belváros. Hunyady-ucca 8. Telefon 21-16.
Sürgönyolm: „MERCUR.” 223

Ertesítés.
A nagyközönség szives tudomására hozom, hogy Sparta szövőipari vállalatomba Bornstein Jenő ur a mai napon, mint rendes társ belépett. Vállalatunkat kibővítjük és textiláruk készítésére fogunk berendezkedni.
A n. é. közönség szives pártfogását kéri
14193

Németh és Bornstein
a Sparta szövőipar tulajdonosai.

Felhívás.
Baba Ioan és Rosenberg Samuel urak pancotai gősmalmát megvettem. Felhívom a netáni hitelezőket, hogy követeléseik ügyvédemmel, dr. Rosti Rezső urral Pancotán három napon belül közöljék, mert ellenesetben azokat figyelembe nem veszem.
14193
Franck Ádám
Pancota.

RENAISSANCE
divatáruház. ARAD,
Str. Bratianu 2. ☺ Weitzer János-u, 2. Minorita-palota.
Vásárlásnál hivatkozzon következő új árjegyzékre! — Karácsony előtti árkedvezmény
1 mtr. Tiszta gyapju férfi öltöny szövet ... L. 238.—
1 mtr. Tiszta gyapju női kabát-szövet ... L. 285.—
1 mtr. Csikos alj szöv. L. 88.—
1 mtr. I-avelour szöv. L. 395.—
1 mtr. Legfin. női ruh. L. 138.—
1 mtr. selyem marocain L. 238.—
1 mtr. Francia Flanell L. 38-50.—
1 mtr. Ruhabárony ... L. 188.—
1 mtr. Futószőnyeg L. 118.—
1 mtr. Csipléfüggöny L. 49.—
1 mtr. kabátbélés mintás 65-95.—
1 pár antilop keztyü L. 59.—
Női harisnya 39 Leitöl
Rhaselymek, angol férfi és női szövetek, vásznak, chifonok, butorszövetek stb. legolcsóbb bevásárlási forrása! 14194

SCHIHCT
kulcseszappan
érkezett, mindenütt kapható. — Lerakat
Barthmes
Arad. Telefon 208. és 716.
Perfect
gyors és gépirónóket
keresünk, kik a román, magyar, német nyelvet tökéletesen birják. Ajánlatokat „Részvénytársaság” jeligére a KELET hirdalpiroda veszi át. 14198

Régi fogakat és törött arany **fogakat** a legmagasabb árban **veszek**
Fromet Gancz D'Moudjalied
vizegázott foghoz
ARAD, 14115
Bul. Reg. Ferd. 17.
József főherceg-u 17.

Megszűnt
a
„Au Bon Godt”
Lerakat
14351
SOMLÓ
Testvéreknél.
December hó 1-én megkezdődött a raktáron levő áruk olcsó eladása!!

En Csillag Anna
185 cm. hosszú óriási Loreley hajamat az általam feltalált kenőcs és szappan 14 havi használatát után kaptam. Ez az egyedüli szer hajhullás ellen és annak növeését előmozdítja, a fejbőrt erősíti. Férfiaknál előmozdítja a teljes, erőteljes szakálnövést és rövid használat után úgy a h. j. mint a szakáll természetes fényű és sűrűsége lesz és megkíméli a legvégsőbb korig idő előtt korai megöszüléstől. Egy tégely kőbecs Lei 50.— Egy darab szappan Lei 35.—
Kapható minden gyógyszerertárban és drogeriában vagy az összeg előzetes beküldése mellett a romániai főlerakatból: **Gracia Kozmetikai Laboratorium ARAD.** 1377!

Kifutó fiu
jó fizetéssel felvéteték. Cím a kiadóhivatalban.

Az „Orient” divatáruházban Arad, Bulevardul Regina Maria No. 18. Str. Alexandri (Salacz-u.) sarok.
Az összes raktáron levő férfi és női szövetek, sejmek és harisnyák a karácsonyi vásár alkalmával **5, 10 és 15%-al olcsóbban lesznek kiárulva.**

BERSON
GUMMI SAROK ÉS GUMMITALP
a legjobb anyagból
MOSZERI MARKA
Bancu Iridi (Csi) Iroda
Timisoara (Vemesvár)

Csúdaszép **Karácsonyi díszek** mesés választékban szerezhetők be **Mercedesnél,** Arad, Bulv. Reg. Ferdinand (József-fog-ut) 6. **Viszonteladónak árendédmény**

Angol szövetek gyári lerakata: félkabát raglán ruhaszövetek **Székelynél,** Arad, Piața A. Iancu **Női divatáruban gyönyörű őszi ujdonságok** (Szabadság-tér) 20.

Az orvos tudomány legújabb
ANTISIPHILITICUMA
a Tosse-gyár Bismogenolja Bismoluol Richter, Neosalvarsan, Silbersalvarsan, Neisilbersalvarsan, Tropol, Mercure colloidal Electrique Clin, Cyanmercurio salicylate, Cyarsal, Intrasol, Huile grise Vigier, Hydrarg cianat, Solarson.
Dr. Földes & Hehs, Arad.

Dr. GROSZMAN ALFREDNÉ
Szőnyegszövő műhelye
ARAD, Strada Moise Nicoara 17.
Készít eredeti perzsaszőnyegek hű copióit a legjobb anyagból. Tervez mintákat. Raktáron tart minden anyagot. Csomózóleányokat alkalmaz, kezdőket tanít. 14087

Hrnják Dániel.
Coloniale en-gros. Spezerei Gross-handlung
Fűszer nagykereskedés
TIMISOARA III. 98
Str. A. Troboriu Laurias (Postgasa) 10.

VARRÓGÉP
ipari és családi használatra jótállás mellett eredeti gyári áron. **Gramophon lemezek nagy választékban**
Katzky műszerésznél
Timisoara, Belv. Nerozy-u. 10. Javítások jótállás mellett. Kötőgéptük az összes gyártmányokhoz. 178

Butor-raktár
elad új komplett berendezéseket, ugyancsak olcsón árban egyes kredencet, teljes berendezéseket és egy kaput. <> 190
BLIDARIU, Józsefváros, Kült-tér No. 3. :: Telefon 589.

KREBS SI MOSKOVITZ
volt **VAKOK BOLTJA**
ARAD, Str. Gen. Grigorescu (Tabajdy Károly-u.) — Ujra épített Neuman-ház. Kéfé- és kosáráruk. Cirokseprük, Nád- és Tollporolók. — Női-, Férfi- és Gyermekek ruhák, Gummizsivacsok, Celluloid-árak. Nászkéftás. 6821

Társ
teremtők (activ vagy csendes) 5-600.000 lejel egész ERDÉLY területén jól bevezetett gyári üzem kibővítéséhez. :: ::
Ajánlatok „BIZTOS ALAP” jellegű H A A S Z -ügynökséghez küldendők. Str. Romanului 5. (Zrinyi-u.) 13548

Butorok
a legjobb kivitelben állandóan raktáron és mérsékelt árak mellett kaphatók: 18779
VICTORIA-butorgyár,
ARAD, Strada Ioan Calvin 42.
Lerakat: Neuman palota, (Strada Moria.)

A legjobb égjő
Lloyd 2060. 14141

METALLUM

Géphajtó szijjak

Ideal és Standard jegyűek ipari, és
Agricultura jegyűek mezőgazdasági célokra, szakszerűen, tölgyfacserzéssel készítve, egyszerű és dupla kivitelben bármely szélességben legjobb minőségű oromkötő és varró szijjak, azonnali szállításra kaphatók: :: :: ::

Mureșeni bőrgyár r.t.-nál
Mureșeni, Târgu-Mureș mellett. 6223

Holland Királyi Lloyd

Főképviselet Románia részére: **CUNARD LINE S. A. R.**

Legkényelmesebb utazás és kifizető élelmelés minden osztályon. Rendszeres forgalom és összeköttetés Romániával.

Közvetlen forgalom: Amsterdamban át Braziliába, Argentiniába, Uruguay és az összes Dél-amerikai államokba.

Földművesek kik Braziliába kivándorolnak, pontos és díjmentes felvilágosítást kapnak, ugyanígy más utasok az összes délamerikai utazási ügyekben. — Díjmentes prospektust kívánatra készséggel küldünk. 5881

A Holland Királyi Lloyd fiókja:
CUNARD LINE S. A. R. Timisoara, III. Bulv. Carol (Hunyadi-u.) 40. Telef. 20-09

Csobod János
vizsgázott fogtechnikus
özv. Morgenstern Gyuláné fogászati műtermét Arad, Strada Bratianu (Waltzer, János-utca) 15., a főpostával szemben átvette. 4076

La Renommée des Flandres valódi pótkávé érkezett
Dumitru N. Anastasiu céghez
ARAD Bul. Reg. Ferdinand I. No 25.
Minden háziasszony ma csak **VALÓDI BELGA** pótkávót használ a Frank-kávé és egyéb utánzatok helyett. 14191

Arcképek
igazoiványra, nagyításokat fényképek után készít:
KUGEL, Timisoara, Jenő főherceg-utca 14.szám. 175
Olcsón vásárolhat karácsonyi ajándékot 203
Rosenthal Náthán Ék-ter és órásműhelyében
Timisoara, Uri-utca 2. szám.

Karácsonyi és újévi ajándék
u. m. arany, ezüst, kfhneuzüst és órák
olcsón 216
Friedmann Testvéreknél
Timisoara, Belv. Nerozy-utca 3.
Veszek aranyat, ezüstöt briliánskövet legmagasabb áron.

FIGYELEM!!
Gummitálpak, hőcípők és káloosnik szakszerű javítását pontosan eszközli: ::
„PNEU ARDEAL”
Str. Cantacuzino (Határ-utca) 11.

Kalapcsomagoló
fehér, barna, színes, (6 színben) újságy-nyomópapír, barna falemez. Legjobb minőségben állandóan raktáron.
Dr. Pollák Isidor,
Timisoara, Str. Bratianu (Uri-utca) No. 14 II. em. a. 4. 203
Telefon 715.
Arad és vidékre helyiképviseletet keresek.

Téliszezon Stájerlakon
741 m. tengerszint feletti magasság. Fenyveserdők. Ideális fekvésnél, ózondus levegőjénél és modern berendezésénél fogva kiválóan alkalmas tüdőbetegségeknek, vérértelenségnek és lábbadozóknak. :: Téli-sportra is berendezve. Ródlit és ski az intézettől kapható. :: Mérsékelt árak, kitűnő ellátás. :: Kérjen prospektust! Fűrdőigazgatóság. 6947

Olcsó takarmány gazdák részére. 50 bani egy kiló cukorrépaszelet (maláta) bármely állomásra szállítva Cim: Timisoara, Erzsébet-város, Rezső-utca 17.
Megrendelések felvételére minden községben megbízottak felvételnek.
Megrendeléseket fölvesz a Jelzalog Hitelbank, a Ferdinand szálló mellett. 2208

Karácsonyi ocassio !!! Férfi és női szövetek, velourok, **Hirsch és Szénási** Bulev. Regele Ferdinand Karolina-ucca sarok.
Feltűnő olcsó árak mellett! plüschök, vásznak és zefirekben

„Karácsonyra“

legcélszerűbb ajándék egy
szép sapka

Beszerezhetők minden kivitel- 7046

ben, legjutányosabban ::

SCHÄFFER & CRISTEA sapkagyárában.

Kaiser-Borax

Mindenháználolyan fontos

Mint a nyájnál a bojtár,

Vagy a kolompós.

IV-13875

Deposit pe Pălări Bul. Reg. Maria 9. Neuman-palota.

Kalapok festése és tisztítása kiváló szaktudással, a legolcsóbb árban elvállaltatik Ugyanott férfi- és gyermekkalapok raktáron, a legszebb divatszínekben kaphatók

CONVOCARE.

ADUNAREA GENERALĂ EXTRA ORDINARĂ

a Cassei de Păstrare Chişineuane Societate pe acţiuni se va ţine la 16. Decembrie 1923. înainte de ora oarele 10 în localul institutului, la care sunt invitaţi toţi acţionarii.

OBIECTE :

1. Alegerea alor 2 acţionari pentru autentificarea procesului verbal.
2. Modificarea §-lor 7., 16., 25., 42., 49., 68. şi 114. din statute.
3. Alegerea a unui membru în comit. de supraveghere pe durata de 2 ani.
4. Eventualele propuneri în sensul §-lui 38. din statute.

Chişineu la 5. Decembrie 1923

VĂLY. m. p.

presedintele direcţiunei.

MEGHIVÓ.

A Kíszenői Takarékpénztár Részvénytársaság

RENKIVÜLI KÖZGYÜLÉSE

1923. december hó 16-án délelőtt 10 órakor fog az intézet helyiségében megtartatni, melyre a részvényeseket tisztelettel meghívom.

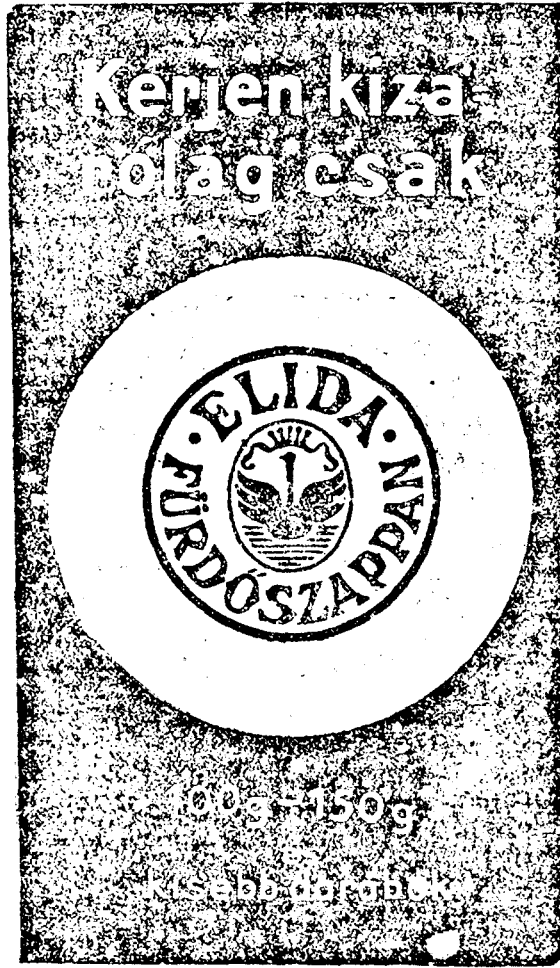
A KÖZGYÜLÉS TÁRGYAI :

1. A jegyzőkönyv hitelesítésére 2 részvényes kijelölése.
2. Az alapszabályok 7., 16., 25., 42., 49., 68. és 114. §-ainak módosítása.
3. Egy felügyelő-bizottsági tag 2 évre leendő megválasztása.
4. Netáni indítványok az alapszabályok 38. §-a értelmében.

Chişineu, 1923. december hó 5-én. 7067.

VĂLY. s. k.

igazgatósági elnök.

8219

Grallert J. és Fia

Arad, Bulevard Regina Maria 8. (28.)

Karácsonyi és újévi

ajándékok

ezüsttárgyak 18.—, aranytárgyak 130.—
lejtől fejlebb. 7030
Arany és ezüsttárgyak és mindenféle drágakő legjobb beszerzési és eladási forrása.

Cukorbetegek figyelmébe!

Grahamkenyér és karlsbadli kétszerűli újból kapnató. 218

Östereicher süte Timisoara, Belváros, Széchenyi-... 4. sz. a szűdótemplom mellett

Ujdonság! Ujdonság!

A kellemes viseletű „FEMINA” gyógyhaskötő, mely elhárít sérveket, gyógyít vese és hólyag bajt, operáció után nélkülözhetetlen, orvosilag ajánlva, törvényileg védve. Egyedüli készítője: **Korváthné.** Ezenkívül készítek és átalakítok modern csipőfűzőket. Piața Centrală (Thákóly-tér) 6. szám. 7053

Rudvas Kg.-ként 9.50.

lapos, gömbölyű és négyzet. Vasgerendák minden méretben. Olaj minden mennyiségben kapható: **Dauisch Jacob** Timisoara gyár. Str. Dacilor 56. Telef. 601

Buzát, tengerit, zabot, babot és szénát prompt szállít

Popa Livius-cég

Arad. Str. Barjile 5. (Rákóczi-u.) 7011

Comnick motoreke

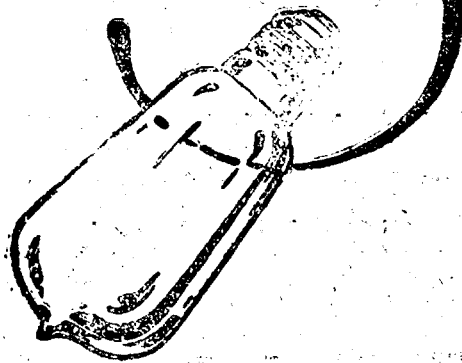
legmegbízhatóbb szántást végzi.

Bizományi raktár:

Kovács Soma Társánál

Arad. 7065

Vertex

5482

- 5000 kg. vörös lóheremag tisztított, arankamentes.
- 6000 kg. lucerna tisztított, arankamentes.
- 5000 kg. baltacimlag
- 2000 kg. Sacharrosa sárga takarmány cukorrépa mag.
- 2000 kg. Koloszus sárga takarmány cukorrépa mag.
- 2000 kg. Eckendorfer sárga takarmány cukorrépa mag.
- 2000 kg. Obendorfer sárga takarmány cukorrépa mag.
- 2000 kg. Bokorbab fehér gyöngy
- 2000 kg. Bokorbab fehér kimeríthetetlen.
- 20.000 kg. Étkezési fehér bab.
- 5000 kg. tarka granát bab
- 2000 kg. Victoria borsó.
- 3000 kg. Lencse.
- 2500 kg. kék zárttoku francia mák.
- 2500 kg. szürke mák.
- 1000 kg. makói hagymamag.
- 500 kg. coreander mag.
- 20.000 kg. tavasz bükköny.
- 2000 kg. Lenmag.
- 2000 kg. kendermag.

kisebb tételekben is készpénz, vagy más cseremagvak ellenében átadó. Kérjen mintázott ajánlatot.

„BARAZDA” Erdélyi Mezőgazdák Kereskedelmi Részvénytársasága. Igazgató: **Auffenberg Agost**, volt földműv. min. sz. tanácsos.

Târgu-Mures (Marosvásárhely.) Telephon : 65. 7057.

Művészi fényképeket OLCSON

rendelhet: 204

Fisch műtermében, Timisoara, IV., Kossuth L. ucca 3. szám.

Müller Konrad

saját készítésű 102

Takarék Tűzhelyek

nagy raktára Timisoara, Fröbl-gasse 34.

Varrógépek, kerékpárok, csillárok, főzőedények

és alkatrészek legolcsóbb beszerzési forrása. Villany és csengőszerelei vállalat. szakemberi javítóműhely

Schwartz műszerész, Arad, Str. Brancovici (Lázár Vár) 14303

